

	Центральнoукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Філософії та методології науки			
		Статус дисципліни: нормативна			
Галузь знань		Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Кваліфікація: Доктор філософії з психології			
Спеціальність		053 Психологія			
Освітня програма		«Психологія»			
Рівень вищої освіти		третій (освітньо-науковий)			
Форма навчання		денна			
Курс		I курс			
Семестр		1,2 семестр			
Обсяг дисципліни для денної/заочної форми навчання	Кредити	3	Години	90	
	Лекційні			16	
	Практичні/семінарські			14	
	Лабораторні			0	
	Самостійна робота			60	
Семестровий контроль		Залік (1 семестр)/екзамен (2 семестр)			
Викладач		Харченко Ю.В. – доктор філософських наук, професор			
Контактна інформація		kharchenkojv@gmail.com			
Кафедра		кафедра філософії, політології та психології			
Факультет		історії, бізнес-освіти та права			
Предмет навчання (Що буде вивчатися)		Пререквізити. Курс «Філософія та методологія науки» спрямований на засвоєння найважливіших питань філософії науки, методології науки, теорії пізнання. В процесі вивчення курсу особлива увага приділяється методологічним питанням, які мають велике значення для майбутніх учених, які працюватимуть у різних галузях наукового знання. Курс включає основні положення актуальних сьогодні у філософії методологій науки.			
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)		Метою навчання є ґрунтовна підготовка майбутніх аспірантів у сфері філософії та методології науки, а також у сфері філософії пізнання, що передбачає поглиблення вже здобутих при вивченні фундаментальних філософських дисциплін навичок філософської рефлексії та активне їх залучення до науково-пізнавальної діяльності.			
Компетентності		ІК: Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Загальні компетентності: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. Фахові компетентності: СК2. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження,			

	<p>досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p>СК 3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації, забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.</p> <p>СК7. Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства.</p>
<p>Програмні результати <i>(Чому можна навчитися)</i></p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:</p> <p>РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології.</p> <p>РН4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.</p> <p>РН6. Уміти критично і системно оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок.</p> <p>РН7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Лекція 1. Роль та призначення науки. Наука як предмет філософського дослідження.</p> <p>Лекція 2. Становлення наукового знання в історії філософії.</p> <p>Лекція 3. Становлення і розвиток сучасної науки. Основні періоди.</p> <p>Лекція 4. Структура наукового знання.</p> <p>Лекція 5. Розвиток наукового знання.</p> <p>Лекція 6. Наука як фундаментальна соціальна практика.</p> <p>Лекція 7. Науки як сфера етики.</p> <p>Лекція 8. Наука як явище культури.</p> <p>Лекція 9. Методологія наукового дослідження.</p> <p>Лекція 10. Рівні наукового пізнання.</p> <p>Лекція 11. Вплив філософії на формування наукової картини світу.</p> <p>Лекція 12. Синергетика та наука.</p> <p>Лекція 13. Значення наукової раціональності як філософської проблеми.</p> <p>Лекція 14. Метод і методологія. Класифікація методів.</p> <p>Лекція 15. Методологія індуктивізму.</p> <p>Лекція 16. Методологія фальсифікаціонізму.</p> <p>Лекція 17. Методологія конвенціоналізму.</p> <p>Лекція 18. Методологія історизму.</p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>Критерії виставлення балів</p> <p><i>Критеріями оцінки є:</i> <i>виконання письмових завдань</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • повнота розкриття питання;

- системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми на *семінарському занятті* – **10 балів**.

До 15-ти балів аспірант може отримати за виконані завдання *самостійної роботи* з певної теми, з урахуванням якості, повноти виконання завдання.

35 балів аспірант може отримати за **індивідуальне науково-дослідне завдання**.

За виконання контрольних робіт аспірант отримує бали, які враховуються в процесі розрахунків підсумкової семестрової оцінки:

Максимальна кількість балів – **40 (1-ша робота), 30 (2-га робота)**.

Результати контрольних робіт доводяться до відома аспірантів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання контрольних робіт допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ

З дисципліни «Філософія та методологія науки» передбачена така форма семестрового контролю, як *залік*, який проводиться наприкінці I семестру та *екзамен*, наприкінці II семестру.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного контролю. Залік виставляється за результатами роботи впродовж усього семестру.

Усім аспірантам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та дворівневою шкалою «зараховано», «не зараховано», за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності, Залікову книжку. У випадку отримання менше 60 балів (FX,F) за результатами семестрового контролю, аспірант обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

<p>Політика курсу</p>	<p style="text-align: center;">Вимоги викладача</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Засвоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій та семінарських занять, виконання самостійної роботи, написання. 2. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Як виняток допускається перескладання завдань. 3. Якщо студент відсутній із поважної причини, або бажає підвищити бал за різні види робіт (семінарське заняття, самостійну роботу) він має можливість здати виконані завдання на на консультації.
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Освітній портал ТДАТУ – http://op.tsatu.edu.ua - Наукова бібліотека ТДАТУ – http://www.nip.tsatu.edu.ua/biblioteka/ 2. Сайт кафедри суспільно-гуманітарних наук – http://www.tsatu.edu.ua/shn/ 3. Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського – http://www.nbuv.gov.ua 4. Сайт Українського філософського фонду – http://www.philosophy.ua
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p style="text-align: center;">Рекомендована література для опрацювання</p> <p>Підручники:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білецький І.П. Філософія науки (Навч. Посіб.) /

- І.П.Білецький, О.М.Кузь, В.Ф.Чешко. Х.: ХНЕУ, 2005. 128 с. (Харківський національний економічний університет).
2. Добронравова І.С. Новітня філософія науки (Підручник для студ.філос.ф-тівун-тів і аспірантів (для складання канд. іспиту з філософії та філософії науки))/ І.С.Добронравова, Т.М.Білоус, О.В.Комар. К. Логос, 2009. 244 с.
 3. Максюта М.Є. Філософія науки (Навч.посіб.для підгот. Магістрів в агр. вищих навч. закл. III-IV рівнів акредитації за усіма напрямками підгот.) / М.Є. МаксютаК.: Урожай, 2004. 418 с. (Національний аграрний університет).
 4. Попович М. Наука шукає надійних фортець. Філософія науки. Навчальний посібник. 2-ге вид., виправлене та доповнене у двох частинах. Частина 2. Хрестоматійні матеріали. Упоряд. Сторожук С.В., Гоян І.М., Данилова Т.В., Матвієнко І.С. ІваноФранківськ: Г.М. Кушнір. 2018. С. 183–187.
 5. Пікашова Т., Шашкова Л. Що є знання? Філософія науки. Навчальний посібник. 2-ге вид., виправлене та доповнене у двох частинах. Частина 2. Хрестоматійні матеріали. Упоряд. Сторожук С.В., Гоян І.М., Данилова Т.В., Матвієнко І.С. Івано-Франківськ: Г.М. Кушнір. 2018. С. 39–47.
 6. Семенюк Е.П. Філософія сучасної науки і техніки: (Підр. для студ.вищихнавч. закл.) / Е.П.Семенюк, В.П.Мельник. Л.: Світ,2006. 152 с.
 7. Філософія науки (Конспект лекцій для аспірантів, пошукувачів та магістрів)/ Національний технічний ун-т України «Київський політехнічний ін-т»/ В.М.Пронський, С.М.Комунаров (уклад.). Київ,1997. 200 с.
 8. Фірсова Л.В. Філософія науки (Навч. посіб. для студ.вищихнавч. закл.)/ Л.В.Фірсова, І.П.Черних, Я.М.Білик; Л.В.Фірсова(ред.). Х.: 1111В «Нове слово»,2003. 335 с.
 9. Філософія науки та інноваційного розвитку (Навч.посіб.)/ Л.Чекаль (ред.), О.Павлова, С.Сторожук та ін. К.: Міленіум,2010. 340 с. бібліотечно-інформаційний ресурс Інституту агроєкології і природокористування НААН.